

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

N:o 1.   Första Kammaren.   1894.

Sedan i kraft af § 49 regeringsformen och § 2 riksdagsordningen Riksdagen sammankommit till lagtima möte här i hufvudstaden måndagen den 15 januari 1894 samt chefen för kongl. justitiedepartementet tillkännagifvit, att han jemlikt riksdagsordningens föreskrift samma dag till granskning emottoge de riksdagsmannafullmagter, i afseende på hvilka sådan åtgärd kunde ifrågakomma, så och efter det granskningen af de aflemnade fullmagterna försiggått, sammanträdde Riksdagens Första Kammare i den uti Riksdagens hus för kammaren anordnade samlingssal.

Onsdagen den 17 januari

kl. 11 f. m.

Herr Reuterswärd framträdde till talmansbordet och yttrade: Mina herrar! Då äran att öppna denna kammares första sammanträde tillkommer mig såsom varande den bland eder, mina herrar, som bevisat de flesta riksdagarna, får jag värdsamt och hjertligt helsa eder alla välkomna till innevarande års lagtima riksdag och derjemte uttala min glädje öfver att få återse så många bland eder, med hvilka jag under flera eller färre riksdagar förut angenämt samarbetat; och skall det blifva mig kärt att få göra bekantskap med dem bland eder, mina herrar, hvilka nu i dag göra sitt första inträde på detta rum.

Hvilka de frågor än må blifva, som komma att föreläggas Riksdagen, är jag förvissad, att denna kammare skall — sina traditioner trogen — omsorgsfullt och samvetsgrant behandla hvar och en af dem och derefter fatta sitt beslut så, att det länder vårt älskade fosterland till ära och gagn.

Ett gammalt känt uttryck lyder: *vi lefva i en tid, full af oro*. Det vill synas som om detta uttryck skulle allt mer och mer vinna tillämpning i samma mån som vi nalkas detta århundrades slut; ty, mina herrar, de sista tidernas tilldragelser inom snart sagdt hela den civiliserade världen bära vittne derom, att detta det 19:de århundradet, hvarom man gjort sig så stora förhoppningar och som

Första Kammarens Prot. 1894. N:o 1.

kan kallas civilisationens tidevarf, är på väg att gå ner i grymhet, oro och mörker. Men låtom oss icke förtvifla utan hoppas, att de respektive ländernas lagstiftande församlingar skola veta att hämma och bota det onda!

Lyckligtvis har vårt land ännu icke varit hemsökt af dylika grymheter, men, mina herrar, låtom oss icke dölja för oss, att äfven inom *våra* landamären finnas de, som arbeta i samma riktning, men måhända anse de icke jordmånen ännu vara fullt förberedd för deras operationer. Det är den lagstiftande magtens, Riksdagens och icke minst denna kammars pligt att med oafslätlig uppmärksamhet följa händelsernas gång. Låt oss icke qväfva den känsla af ansvar, som hvilar på oss såsom landets lagstiftare, utan må vi medan tid är så stifta våra lagar, att vi kunna stå till svars för samtid och efterverld.

Med den allsmächtige Gudens hjälp hoppas jag, att vårt arbete i fosterlandets tjänst skall lända till välsignelse. Måtte Han äfven hålla sin skyddande hand öfver vår älskade konung, vårt kära konungabus, vårt land och vårt folk! Med denna innerliga bön förklarar jag nu detta vårt sammanträde öppnadt.

Sedan herr ordföranden derefter intagit talmansplatsen, tillkännagaf herr ordföranden, att han på grund af bestämmelsen i 1 § 2 mom. af kammarens ordningsstadga anmodat kanslisekreteraren friherre A. Alströmer att, till dess sekreterare blifvit utsedd, föra kammarens protokoll, äfvensom att herr ordföranden för tillfället anställt kanslibiträden och vaktbetjening till erforderligt antal.

Upplästes följande från kongl. justitiedepartementet ankomna handlingar.

Protokoll, hållet inför statsrådet och chefen för kongl. justitiedepartementet vid lagtima riksdagen i Stockholm den 16 januari 1894.

Sedan till följd af stadgandet i 32 § riksdagsordningen herr statsrådet och chefen för kongl. justitiedepartementet anmodat tre bland fullmäktige i riksbanken och tre bland fullmäktige i riksgäldskontoret att närvara vid den granskning af riksdagsmannafullmagter, som jemlikt riksdagsordningens nämnda paragraf borde ega rum, så infunno sig nu å anvisad lokal inom kongl. kanslihuset af fullmäktige i riksbanken, herrar ordföranden bland nämnde fullmäktige m. m. f. d. statsrådet *P. J. von Ehrenheim*, vice ordföranden bland samme fullmäktige lektoren m. m. *H. R. Törneblad* och lektoren *S. G. von Friesen*, samt af fullmäktige i riksgäldskontoret herrar ordföranden bland nämnde fullmäktige generaldirektören m. m. *F. A. Anderson*, vice ordföranden bland samme fullmäktige, stats-

kommissarien m. m. *P. Samzelius* och f. d. bergsbruksidkaren *Johan Johansson*.

Vid den granskning af ingifna fullmagter för ledamöter af Första Kammaren, som härvid företogs, anmärktes, att i några fullmagter förekomme smärre afvikelser från det i 10 § riksdagsordningen föreskrifna formulär, såsom att i några fullmagter tiden för valet angifvits med uttrycket »denne dag», en fullmagt försetts med öfverskriften »fullmagt», och en fullmagt undertecknats »på landstingets vägnar»; men då dessa afvikelser icke syntes vara af beskaffenhet, att meningen derigenom förändrades eller otydlighet föranleddes, ansågos dessa fullmagter, i likhet med de öfriga, mot hvilka anmärkning ej förekom, böra godkännas.

Protokoll öfver hvad sålunda förekommit skulle meddelas Första Kammaren, hvarjente förteckning å de kammarens ledamöter, hvilka inför herr statsrådet och chefen för kongl. justitiedepartementet uppvisat sina fullmagter, skulle tillika med fullmagterna till kammaren öfverlemnas.

In fidem

Albert Petersson.

Förteckning å ledamöter af Riksdagens Första Kammare, hvilka den 15 januari 1894 inför chefen för kongl. justitiedepartementet uppvisat sina fullmagter.

Stockholms stad:	godsegaren <i>Wilhelm Walldén</i> ,
Stockholms län:	hans excellens herr statsministern <i>Erik Gustaf Boström</i> ,
	f. d. löjtnanten <i>Oscar Wilhelm Odelberg</i> ,
Upsala län:	universitetskanslern herr <i>Pehr Jakob von Ehrenheim</i> ,
	bruksegaren <i>Per Gustaf Tamm</i> ,
Södermanlands län:	f. d. landshöfdingen juris doktorn herr greve <i>Gustaf Lagerbjelke</i> ,
Östergötlands län:	godsegaren <i>Niklas Fosser</i> ,
Kronobergs län:	f. d. landshöfdingen filosofie doktorn herr <i>Gunnar Wennerberg</i> ,
	godsegaren greve <i>Knut Arvid Posse</i> ,
Blekinge län:	majoren <i>Thomas Nyström</i> ,
Malmöhus län:	landtbrukaren <i>Paul Paulsson</i> ,
Elfsborgs län:	lasarettsläkaren medicine licentiaten <i>Leonard Grundberg</i> ,
Skaraborgs län:	godsegaren <i>Harald Röhss</i> ,
Vernlands län:	öfversten <i>Carl Helmer Falk</i> ,
	ingenjören <i>Johan Fredrik Wester</i> ,
Örebro län:	bruksegaren <i>Harald Mauritz Eriksson</i> ,
	häradshöfdingen <i>Magnus Unger</i> ,
Vestmanlands län:	hofmarskalken <i>Patric Oscar Reuterswärd</i> ,

Kopparbergs län: bruksegaren *Ernst Martin William Nisser*,
e. o. professoren *Knut Hugo Blomberg*,
civilingenjören filosofie doktoren *Carl Gustaf
Patrik de Laval*,
Gefle stad: grosshandlanden *John Robert Rettig*,
Vesternorrlands län: landssekreteraren *Axel Asker*,
Jemtlands län: godsegaren *Hugo Petrus Percival Tamm*,
Vesterbottens län: landshöfdingen *Jesper Ingevald Crusebjörn*,
distriktschefen majoren *Axel Fredrik Oskar
Cederberg*.

Sedan herr ordföranden härefter hemställt, huruvida kammaren behagade godkänna de fullmagter, mot hvilka, på sätt ofvan nämnts, mindre betydande anmärkningar förekommit, beslöt kammaren godkänna dessa fullmagter.

Enligt § 2 i ordningsstadgan för kammaren anställdes upprop af kammarens ledamöter, hvarvid såsom frånvarande autecknades:

hans excellens friherre *Bildt*,
herr *Björnsjerna*,
» *von Ehrenheim*,
grefve *Lagerbjelke*,
herr *Flach*,
» *Abelin*,
» *Almqvist*,
grefve *Spens*,
herr *Wennerberg*,
friherre *von Otter*,
friherre *Barnekow*,
grefve *Hamilton*,
herr *Tornerhjelm*,
grefve *Piper*,
herr *Lothigius*,
» *Sanne*,
grefve *Snoilsky*,
herr *Stridsberg*,
» *Fock*,
» *Lundström*,
» *Billing*,
» *Blomberg*,
» *Gilljam*,
» *Widmark*,
» *Sjölund*,
» *Ölander*,
grefve *Sparre*,
herr *Roman*.

Af ofvan upptagne såsom frånvarande antecknade ledamöter hade friherre *Barnekow* samt herrar *Flach*, *Lothigius*, *Stridsberg* och *Lundström* anmält förhinder att i dag tillstädeskomma, hvarjemte upplästes följande ingifna läkarebetyg:

Att riksmarskalken, friherre *Bildt* af sjukdom är förhindrad att tills vidare infinna sig i Riksdagen, intygas härmed.

Stockholm den 15 januari 1894.

Aug. Berlin,
Med. dr.

Att ledamoten af Riksdagens Första Kammare, herr greve *G. Lagerbjelke* till följd af ett kroniskt njur- och blåslidande är förhindrad att tills vidare bevista Riksdagens sammanträden, intygar.

Stockholm den 12 januari 1894.

A. Werner,
Legitim. läkare.

Att generallöjtnant *R. Abelin*, som är konvalescent efter influenza, tills vidare är förhindrad att bevista Riksdagens sammanträden, intygar.

Stockholm den 16 januari 1894.

Jonas Wærn.
Med. dr. och professor.

Att herr grosshandlaren *J. N. Sanne* för närvarande till följe af sjukdom är hindrad lemna sitt hem, intygas.

Uddevalla den 16 januari 1894.

K. Sundelius,
Lasarettsläkare.

Att ledamoten af Riksdagens Första Kammare, ryttmästaren *Nils Fock* ännu icke är fullt återställd från den höftledssjukdom han förliden vår genom en olyckshändelse ådrog sig, intygas härmed.

Sköfde den 14 januari 1894.

G. Eklund,
Bataljonsläkare.

Upplästes följande till äldste ledamoten i kammaren ankomna telegram:

Genom dödsfall inom min familj förhindrad komma till riksdagen denna vecka, anhåller vördsammast om ledighet till den 22 januari,

C. H. Lundström.

På gjord proposition beviljade kammaren herr Lundström den begärda ledigheten.

Att deltaga i den deputation, som enligt § 33 riksdagsordningen borde afgå till Hans Maj:t Konungen för att begära utnämmandet af talman och vice talman, hade af herr ordföranden utsetts följande tolf personer:

- herr *Crusebjörn, J.*, såsom ordförande,
  - » *Walldén, W.*,
  - » *Tamm, P. G.*,
  - » *Fosser, N.*,
  - grefve *Posse, K. A.*,
  - herr *Nyström, Th.*,
  - » *Grundberg, L.*,
  - » *Röhss, H.*,
  - » *Blomberg, K. H.*,
  - » *de Laval, G.*,
  - » *Kettig, J.*,
  - » *Asker, A.*
-

Sedan den utsedda deputationen härefter afgått till kongl. slottet och efter en stunds förlopp återkommit, tillkännagaf deputationens ordförande, att Hans Maj:t Konungen behagat till talman i Första Kammaren utnämna f. d. statsrådet, riddaren och kommandören af Kongl. Maj:ts orden m. m., herr Pehr Jakob von Ehrenheim och till vice talman kammarherren, kommandören med stora korset af Kongl. Vasaorden, kommandören af Kongl. Nordstjerneorden första klassen m. m., grefve Nils Gustaf Alexander Sparre, af hvilka den förstnämnde nu åtföljde deputationen till kammaren.

Herr talmannen, som nu intog talmansplatsen, yttrade följande helsningsord till kammaren: Då jag äfven vid denna riksdag fått emot-taga det dyrbara förtroendet att föra ordet i eder högt ärade krets, anhåller jag att få innesluta mig i edert förtroende och eder välvilja. Jag ber ock att få bevara den vänskap, som under min tjugusjuåriga verksamhet inom kammaren i så rikt mått kommit mig till del och deraf jag har så många goda minnen.

Härefter anmälde herr talmannen, att någon ansökning till sekreterarebefattningen hos kammaren icke inkommit, och hemstälde, huru vida kammaren behagade genast företaga val af sekreterare.

Sedan denna hemställan besvarats med ja, företogs valet, och befans, efter valförrättningens slut, hafva blifvit till sekreterare hos kammaren utsedd: kanslirådet A. von Krusenstjerna med samtliga afgifna eller 74 röster.

Herr talmannen yttrade, att han, efter samråd med Andra Kammarrens talman, finge föreslå, att kammaren fredagen den 19 i denna månad ville företaga val af *dels* fyra ledamöter för att, jemte talmannen, tillsätta kammarens kansli och vaktbetjening, *dels* tre ledamöter för att deltaga i talmansöfverläggningarna, *dels* ock två ledamöter att hafva inseende öfver Riksdagens kansli, äfvensom att val af ledamöter och suppleanter i de ständiga utskotten måtte anställas nästkommande tisdag den 23 i denna månad.

Detta förslag antogs.

Herr talmannen yttrade vidare, att han, enär kammarens sammanträden i allmänhet icke började tidigare än kl. 11 f. m., ansåge sig böra erinra derom, att det till nästa tisdag utsatta sammanträdet, i likhet med hvad förut varit brukligt, då val af ledamöter och suppleanter i de ständiga utskotten förrättats, komme att börja kl. 10 f. m.

Herr Reuterswärd erhöll på begäran ordet och yttrade:

Jag tillåter mig hemställa, att vid innevarande riksdag antalet suppleanter från denna kammare i de ständiga utskotten måtte bestämmas sålunda:

i konstitutionsutskottet	8
i statsutskottet	9
i bevillningsutskottet	8
i bankoutskottet.....	6
och i lagutskottet.....	8.

Denna hemställan bifölls.

Tillkännagafs, att Kongl. Maj:t genom offentligt anslag i nåder bjudit och kallat denna lagtima riksdags samtliga ledamöter att nästkommande torsdag den 18 i denna månad kl. 11 f. m. infinna sig i S:t Nicolai eller stadens storkyrka samt att, efter förrättad gudstjänst, enligt § 34 riksdagsordningen begifva sig till rikssalen för att der inhemta hvad Kongl. Maj:t hade att Riksdagen meddela.

Kammaren åtskildes kl. 1 e. m.

In fidem
Aug. Alströmer.